

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8C/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201952
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8520201952.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX U., občan SR, pr. zast.: Mgr. Elena Szabóová, advokátka, Hlavné námestie 7, Nové Zámky proti žalovanému: Ľubovnianska nemocnica, n.o., Obrancov mieru 3, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 37 886 851 v konaní o vzájomnej žalobe na ochranu osobnosti takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n ť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou vzájomnou žalobou doručenu súdu dňa 2.10.2020 vo veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8C/48/2019 domáhal proti žalovanému (i) určenia, že zverejnením článku s názvom „Podanie žaloby v súvislosti s nepravdivým ohováraním“ zasiahol žalovaný do práv žalobcu na ochranu osobnosti a (ii) primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur a (iii) náhrady trov konania.

2. Vzájomnú žalobu odôvodnil tým, že žalovaný (ktorý v konaní 8C/48/2019 vystupoval ako žalobca) sa žalobou domáhal ochrany dobrej povesti právnickej osoby a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1000 eur. K svojej žalobe žalovaný priložil facebookové statusy žalobcu, z ktorých odvodzuje zásah do dobrej povesti právnickej osoby. Žalovaný na svojej oficiálnej internetovej stránke uverejnil pravdepodobne dňa 20.9.2019, s určitosťou však pred 27.9.2019 oznam v znení, ktoré citoval. Upútavka na tento článok sa nachádzala tak v zozname aktualít, ako aj odkazom na aplikáciu Pinterest a na sociálnych sieťach Twitter a Facebook. Toto stanovisko je v súčasnosti vymazané, ale bolo zverejnené ešte dňa 3.10.2019, kedy na to žalobca upozornil Úrad pre ochranu osobných údajov a Ministerstvo zdravotníctva SR. Ohľadom doby, po ktorú bol inkriminovaný článok zverejnený, je žalobca dôkaznej núdzi z dôvodu, že po 3.10.2019 si nevyhotovil snímku obrazovky. Kým však žalobca svoje facebookové statusy vymazal, a to ešte pred doručením žaloby, žalovaný vo svojom konaní pokračoval, a to minimálne do 3.12.2019. Verejný zásah, ktorým žalovaný zasiahol do osobnostných práv žalobcu, je zároveň porušením zákona upravujúcich povinnosti zdravotníckeho zariadenia a zdravotníckeho pracovníka, najmä (i) zverejnenie údajov o zdravotnom stave nebohého X. bez súhlasu príslušných osôb a inštitúcií, (ii) zverejnenie ďalších údajov, o ktorých sa spracovateľ dozvedel pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a v súvislosti s ňou, (iii) nepravdivé opisovanie spôsobu správania sa príbuzných, ktoré sú zverejnené neoprávnene, a to porušením mlčanlivosti zdravotníckeho pracovníka a zdravotníckeho zariadenia a (iv) takisto výslovným uvedeným žalobcu ako „podprahovej osobnosti“, čo z hľadiska zdravotníckeho zariadenia evokuje širokej verejnosti odbornosť tohto názoru a jeho pravdivosť. Zároveň vymenoval ustanovenia zákonov č. 576/2004 Z.z. a 578/2004 Z.z, s ktorými bol postup žalovaného v rozpore. Zverejnenie uvedeného článku

a hodnotenie žalobcu ako podprahovej osobnosti je v rozpore nielen so zákonnou úpravou poskytovania zdravotnej starostlivosti, ale aj hrubým porušením všetkých morálnych zásad. Bolesť spôsobená smrťou X., ktorý bol vo veľmi blízkom osobnom vzťahu k žalobcovi, je tak znásobená hrubým šliapaním nemocnice po právach X. príbuzných. Týmto článkom podľa žalobcu žalovaný vysoko presiahol mieru primeranosti. Tento článok nebol zverejnený len na internetovej stránke žalovaného, ale bol rozširovaný aj na sociálnych sieťach Twitter, Facebook a Pinterest. Treba preto vychádzať zo širokej publicity tohto článku. Tiež nie je možné nezohľadniť fakt, že článok žalovaný zverejnil v krátkom časovom odstupe po náhlej smrti synovca žalobcu (týždeň). Do osobnostných práv žalobcu bolo dosiahnuté v čase, kedy sa rodina žalobcu ešte nevyrovnala so smrťou svojho najmladšieho člena a bola maximálne zraniteľná. Z týchto dôvodov akékoľvek ospravedlnenie by bolo nepostačujúce s prihliadnutím na následok, ktorý svojím konaním žalovaný spôsobil.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení pripojil žalobca k vzájomnej žalobe článok zverejnený na internetovej stránke žalovaného s názvom „Podanie žaloby v súvislosti s nepravdivým ohováraním“, viacero strán stiahnutých z internetovej stránky žalovaného týkajúcich sa tohto článku z rôznych dní, niekoľko print screenov a 1 zdieľaný status z facebooku. Okrem toho navrhol dožiadať Úrad pre ochranu osobných údajov a Ministerstvo zdravotníctva SR o poskytnutie originálov spisov. Na výzvu súdu právny zástupca žalobcu spresnil, že žiadajú dožiadať spis Úradu pre ochranu osobných údajov sp. zn. 00103/2020-02-4 a Ministerstvo zdravotníctva SR podnet zaevidovaný pod č. 000082-2020, ktoré spis, resp. podnet súd dožiadal uvedené inštitúcie a po ich obdržaní ich zaslal stranám sporu.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vzájomnej žalobe ju považoval za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť. Predmetný článok zverejnil žalovaný na svojej internetovej stránke ako bezprostrednú obrannú reakciu po bezprecedentnom útoku žalobcu na dobré meno nemocnice a jej zamestnancov za účelom dementovania nepravdivých tvrdení a dehonestujúcich urážok. Nie je pravdou, že stanovisko bolo zverejňované aj po 3.10.2019. Žalobca začal zverejňovať ohováračské tvrdenia poškodzujúce dobré meno žalovaného na svojom konte v skupine stara.sk od 11. septembra, keď hanlivo nazval službukonajúcu lekárku hyenou, zverejnil meno hospitalizovaného dieťaťa, jeho diagnózu a vyhrážal sa odplatom. Žalobca na svojom profile na sociálnej sieti 13.9.2019 uviedol svoju fotku so zosnulým dieťaťom s textom, v ktorom nazval lekárku vrahyňou a „MUDr. kravou“. Následne žalobca zverejnil fotografiu dieťaťa s odkazom na titulok TV noviny.sk, kde pripojil text, ktorý žalovaný citoval a v ktorom zamestnankyňu nemocnice nazval vrahom a riaditeľa obyčajným klamárom. Žalobca bez akéhokoľvek objektívneho podkladu šíril na sociálnej sieti Facebook urážlivé a nepravdivé tvrdenia prostredníctvom skupiny stara.sk, ktorá má okolo 19 tisíc členov. Žalobca zverejnil na sociálnej sieti aj články respektíve odkazy na články na celoslovenských portáloch Spravodajstvo Markíza, TV noviny.sk, ktoré nepriamo vyvolávali pochybnosti o možnom pochybení nemocnice. Keďže týmito nepravdivými tvrdeniami došlo k bezprostrednému ohrozeniu dobrej povesti žalovaného a boli spochybnené morálne a kvalitatívne vlastnosti nemocnice, resp. jej zamestnancov, žalovaný pristúpil k ochrane svojpomocným aktom v súlade s § 6 Občianskeho zákonníka. Táto obrana spĺňa všetky podmienky pre jej použitie teda: 1. zo strany žalobcu išlo o neoprávnený zásah do práva žalovaného, 2. právo bolo neoprávneným zásahom bezprostredne ohrozené, 3. obrana bola vykonaná primeraným spôsobom a 4. vykonal ju priamo žalovaný. K bodu 1 poukázal na uplatnenie práva na ochranu dobrého mena žalobou na ochranu dobrej povesti, ako aj na výsledky trestných konaní vedených na základe podnetu zamestnancov nemocnice, ako aj matky maloletého X. kde bolo konštatované že žalovaný pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti postupoval lege artis. K bodu 2 uviedol, že neoprávnený zásah v čase zverejnenia stanoviska nastal, trval a nebol ukončený. K bodu 3. uviedol, že proporционаlita zo strany žalovaného nebola v žiadnom prípade prekročená, bola použitá adekvátna forma a všetky tvrdenia žalovaného sú pravdivé a preukázateľné. K bodu 4 uviedol, že stanovisko zverejnil žalovaný. Ďalej žalovaný vymenoval podmienky na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby, pričom podľa jeho názoru zverejnené stanovisko, ktoré malo zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu, nemalo protiprávny charakter, ale bolo aktom legitímnej obrannej svojpomoci. Žalovaný tiež poprel tvrdenia žalobcu o porušení celého radu zákonných ustanovení, avšak k tomuto sa bližšie nevyjadroval, keďže to nie je predmetom konania. K úsudku o žalobcovi v uvedenom článku uviedol, že tento názor nebol odborný a medicínsky, ale išlo o názor právnickej osoby, ktorej dobré meno bolo hrubo ohrozené. Tvrdenia o pošliapaní správ Samkových príbuzných nezodpovedá skutkovému stavu a je absurdné. Takisto uviedol, že nevie na základe akých dôkazov považuje za preukázané, že uvedené stanovisko je v rozpore s dobrými mravmi, keďže nepredložil žiadne dôkazy. Takisto poukázal na to, že hodnotenie okolností údajného zásahu žalobcom z časového hľadiska postráda jednu zásadnú

skutočnosť, že to bol on, ktorý zverejnil nepravdivé informácie o tom že smrť dieťaťa spôsobil žalovaný a zamestnankyňa žalovaného je vrahyňa. Na záver k primeranému peňažnému zadosťučineniu uviedol, že takéto je možné priznať v prípade, ak došlo ku skutočnému zníženiu dôstojnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere je na žalobcovi, pričom podľa žalovaného žalobca nielenže nepreukázal zásah v značnej miere, ale nebol preukázaný zásah vôbec.

5. Na preukázanie svojich tvrdení k vyjadreniu pripojil výpisy z profilu žalobcu z 11.9.2019, 13.9.2019, 20.9.2019 a 21.9.2019 a uznesenie OR PZ, Odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni sp. zn. ČVS:ORP-232/VYS-SL-2019 z 31.12.2019.

6. Žalobca sa k tomuto vyjadreniu už nevyjadril.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu a ich zástupcov. Na vytýčených pojednávaniach každá strana trvala na svojich vyjadreniach. Právny zástupca žalobcu okrem toho uviedol, že obdobný zásah by ako zásah do osobnostných práv považovala každá osoba v postavení žalobcu. Popísal a vysvetlil tiež, prečo využil ako prostriedok ochrany civilnú žalobu na súde. Článok bol zverejnený na stránke nemocnice a bol v ňom posudzovaný psychický stav žalobcu a jeho príbuzní boli vykreslení vo veľmi negatívnom svetle. Zásah trval podľa neho minimálne do 3.12.2019. Na výsluchu riaditeľa žalovaného, resp. iného zamestnanca žalovaného netrval.

8. Zástupca žalovaného okrem zotrvania na svojich stanoviskách poukázal na skutočnosť, že konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/48/2019 bolo právoplatne skončené, keď rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil aj odvolací súd, pričom žalobca si neplnil dobrovoľne uloženú povinnosť ospravedlniť sa žalovanému, preto je táto povinnosť predmetom exekučného konania. Úrad na ochranu osobných údajov vyzval nemocnicu na poskytnutie údajov a úrad v danej veci nezačal konanie voči nemocnici. Jeho článok nesmeroval voči rodinným príbuzným, voči neb. mal. X. ale jeho cieľom bolo zastaviť neprimerané ohováranie zo strany žalobcu. V článku uviedli len všeobecné informácie o chorobe, ktorou trpel mal. X..

9. Žalobca vo vyjadrení a pri svojom výsluchu (najmä na otázky svojho právneho zástupcu) popísal, aké mal tento zásah následky v jeho živote. O článku sa dozvedel od rodinného príslušníka niekedy v septembri po smrti synovca a dozvedeli sa o ňom rodičia, jeho sestry i ostatní príbuzní. Veľa ľudí mu tomto článku hovorilo a pýtali sa na smrť jeho synovca. Ľudia, ktorí ho osobne poznajú, označenie jeho osoby ako podprahovej osobnosti odmietali. Po tejto udalosti sa mu zhoršil zdravotný stav, keď trpí tetániou a musel brať lieky. Na otázku, či sa stretol s pochybnosťami u druhých ľudí o jeho duševnom stave v súvislosti s označením za podprahovú osobnosť uviedol, že ľudia, ktorí ho osobne poznajú, vedia že takou osobnosťou nie je a nemyslia si to ani kolegovia v práci. Naopak od nich mal podporu a vždy ho podržali. Kolegovia na tento článok v podstate ani nereagovali, nevyjadrovali sa k nemu. Vyjadrovali sa len k jeho osobe v tom smere, že je dobrý človek, že nie podprahová osobnosť. Článok zasiahol aj do jeho obvyklého spôsobu života, keď veľa reakcií od ľudí bolo v tom zmysle, že synovec bol postihnutý, nerozprával, nechodil, tak mu je na druhom svete lepšie. Tieto slová ho veľmi ranili. Niektorí ľudia na neho po článku pozerali cez prsty ako na osobu, s ktorou by sa nemali baviť, označovali ho za človeka, ktorý robí problémy. Nemohol chodiť vonku tak ako predtým, aj keď si volal záchranku, tak cítil, že na neho úplne ináč pozerajú. Obmedzil aj spoločenské aktivity, približne rok nikde nechodil, pohyboval sa iba doma a v práci. Pracuje s deťmi a potrebuje odbornú spôsobilosť, preto sa obával, že ho zamestnávateľ prepustí, ale nakoľko mu dôveroval, tak si ho v práci nechal. Článok najviac zasiahol jeho rodičov, čo ho veľmi mrzelo. Článok pociťoval ako veľké ublíženie, lebo nikdy ani médiám nepovedali, akou presne metabolickou poruchou trpel synovec, keďže týchto je veľmi veľa, ale druhá strana v tom článku opísala o aké metabolické ochorenie išlo. Nie všetky metabolické poruchy majú rovnaké príznaky. Jeho rodičia ho nevychovali k nenávisti alebo k tomu, aby bol nejaký zlý človek. Nikdy sa nemocnici nevyhrážal, ani nebol trestne stíhaný, ale bál sa prípadného trestného stíhania. Synovec zomrel 13.9.2019 sa a o článku sa dozvedel pár dní po smrti. So synovcom býval doma v jednej domácnosti a staral sa o neho až do smrti. Žalovaný sa mu neospravedlnil za označenie ako podprahovej osobnosti alebo za osobu s nemiestnym správaním. Pred smrťou synovca a jeho poslednou hospitalizáciou nebol s ním v nemocnici. Vo svojich statusoch nikdy nemenoval žiadne mená zamestnancov žalovaného. Po prečítaní článku sa cítil zahanbený a ponížený. Z kolegov s ním o článku rozprávali dvaja, jeden z nich už je nebohý a pýtali sa ho na smrť. Najbližšia kolegyňa mu povedala, že ho vníma ako odvážneho. Na článok reagovali hlavne ľudia z jeho okolia, čiže jeho susedia, keď vyšiel na ulicu, pýtali sa, čo sa stalo a na smrť. Pred zverejnením článku rád cestoval navštevoval kamarátov v Bratislave, stážoval v úrade splnomocnenca

pre rómske komunity asi tri mesiace v roku 2018, chodil sa zabávať s kamarátmi z vysokej školy v okolí Ružomberka, kde študoval od roku 2014 do roku 2019. Žalovanému sa na základe rozhodnutí vo veci vedenej na tunajšom súde 8C/48/2019 neospravedlnil.

10. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania výsluchom žalobcu, listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu v priebehu sporu ako sú uvedené vyššie (v bodoch 3 a 5 tohto odôvodnenia), spismi vyžiadanými súdom na základe návrhu žalobcu od Úradu pre ochranu osobných údajov a od Ministerstva zdravotníctva a rozsudkami Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8C/48/2019 z 2.11.2020 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/18/2021 zo dňa 1.6.2021 zistil tento skutkový stav:

11. Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 8C/48/2019 (t.j. vo veci, z ktorej bola vylúčená vzájomná žaloba) mal súd preukázané, že maloletý X. E. bol dňa 11.9.2019 hospitalizovaný v Ľubovnianskej nemocnici v Starej Ľubovni. Na žiadosť matky dieťaťa, ktorá sa nestotožňovala s postupom ošetrujúcej lekárky, bola hospitalizácia dieťaťa ukončená a rodina dieťaťa dieťa previezla do nemocnice v F., kde dňa XX.X.XXXX zomrelo. Mal. X. bol synovcom žalovaného. Na profile S. E. v skupine stará.sk bol zverejnený príspevok ohľadom priebehu hospitalizácie mal. X.a na detskom oddelení v X. S., ktorý začal tým, že zdraví tú hyenu na detskom oddelení v X. S., čo mala službu a končí tým, že to tak nenechá, že obvolá všetky médiá a že pozdravuje smeráckeho riaditeľa L. nemocnice. Od XX.X.XXXX začal žalovaný na svojom facebookovom konte pod názvom D. E. zverejňovať príspevky týkajúce sa smrti maloletého X.a, v ktorých obviňoval ošetrujúcu lekárku maloletého z detského oddelenia Ľubovnianskej nemocnici, že je vrahyňa, že zabila maloletého X.a a že riaditeľ nemocnice je obyčajný klamár, pričom pri týchto príspevkoch buď zverejnil svoju fotku s maloletým X.om, prípadne inicioval konverzáciu s odkazom na stránky zverejnené na tvnoviny.sk prípadne zdieľal článok zverejnený Novým časom, pričom v komentároch, v ktorých bol iniciátorom, reagoval na vyjadrenia vo zverejnených článkoch. Žalovaný následne najneskôr 27.9.2019 zverejnil na svojej internetovej stránke článok s názvom „Podanie žaloby v súvislosti s nepravdivým ohováraním“ v znení, ako ho citoval žalobca v žalobe, kde žalobcu označil menom a priezviskom s tým, že žalovaný čelí na sociálnych sieťach nepravdivým tvrdeniam, ohováraniam, urážkam, vyhrážkam a spochybňovaniu odbornosti šírených D. E. spôsobom, ktorý charakterizuje jeho podprahovú osobnosť. Ide o tvrdenie v súvislosti s úmrtím dieťaťa jeho príbuznej v F. nemocnici. Ďalej sa v článku vyjadril k následkom osôb trpiacich vrodenou geneticky podmienenou metabolickou poruchou s tým, že takéto ochorenie nie je kauzálne liečiteľné v súčasnosti a takmer polovica týchto pacientov zomiera v novorodeneckom veku, asi 25% sa dožíva 1-5 rokov. Ďalej v skratke popísal hospitalizáciu dieťaťa, ktorá bola sprevádzaná nemiernym agresívnym správaním rodinných príbuzných, slovným napádaním personálu a verbálnymi útokmi. Aj keď žalovaný rozumie emocionálnemu rozpoloženiu rodiča, štvavá, hrubá a urážlivá kampaň proti nemocnici prekračuje hranice tolerancie a žalovaný využije všetky právne prostriedky na ochranu zamestnancov aj dobrého mena nemocnice. Podľa predložených dokladov bol tento článok zverejnený do 3.10.2019. Z uznesenia Odboru kriminálnej polície OR PZ v Starej Ľubovni č. ČVS:ORP-232/VYS-SL-2019 zo dňa 31.12.2019 vyplýva, že trestné stíhanie iniciované v súvislosti so smrťou mal. X.a na podnet T. E. bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, aké dôkazy boli vo veci vykonané vrátane dvoch znaleckých posudkov, z ktorých vyplýva, že príčinou smrti mal. X.a bol rozvrat vnútorného prostredia maloletého v dôsledku vrodenej metabolickej poruchy, ktorá bola v priamej príčinnej súvislosti so smrťou maloletého. V poskytovaní zdravotnej starostlivosti od prijatia maloletého v Ľubovnianskej nemocnici až po smrť v nemocnici v F. nenašiel znalec žiadne chyby. Chybu videl v postupe matky, ktorá donútila dieťa prepustiť a do jeho prijatia v nemocnici v Poprade došlo k ťažkému rozvratu vnútorného prostredia, ktorý progradoval a nezabránila mu ani adekvátna intenzívna liečba. Rozsudkom tunajšieho súdu vo veci sp zn. 8C/48/2019 z 2.11.2020 bola žalovaného (t.j. žalobcovi v tomto konaní) uložená povinnosť po dobu 10 dní zverejniť na svojom facebookovom profile ospravedlnenie: „Ja, D. E., sa ospravedlňujem za hanlivé a nepravdivé tvrdenia voči Ľubovnianskej nemocnici, n.o., resp. jej zamestnancom, že spôsobili smrť maloletého X.a“, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá, bol zamietnutý návrh na prerušenie konania a rozhodnuté o trovách konania. Z tohto rozsudku tiež vyplýva, že dňa 18.2.2020 Okresný úrad v Starej Ľubovni, odbor všeobecnej správy vydal rozhodnutie sp. zn. OU-SL-OVVS-2019/011058-701, ktorým bol žalovaný uznaný vinným z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil tým, že odo dňa 13.9.2019 sa na webovom sídle sociálnej siete Facebook objavili na osobnom profile Bc. D. E. ničím neopodstatnené tvrdenia o zavinení smrti dieťaťa lekárkou nemocnice, v ktorých sa vulgárne vyjadroval na adresu P. D. W., že je hyena, veľká „mudr.“ krava a pod. Krajský súd v Prešove rozsudkom

sp. zn. 13Co/18/2021 zo dňa 1.6.20211 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. a IV. výroku a rozhodol o trovách odvolacieho konania.

12. Tieto skutočnosti medzi stranami sporu ani neboli sporné. Sporná medzi stranami sporu ostala otázka doby, do kedy bol článok žalovaného zverejnený na jeho internetovej stránke.

13. V danom prípade je predmetom sporu ochrana osobnosti, do ktorej práv malo byť podľa žaloby zasiahnuté zverejnením článku zo strany žalovaného na jeho internetovej stránke. Hlavnou námietkou žalovaného voči žalobe bolo použitie svojpomoci voči útoku žalobcu na žalovaného a jeho zamestnancov v zmysle § 6 Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

16. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

17. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

18. Podľa § 6 OZ, ak hrozí neoprávnený zásah do práva bezprostredne, môže ten, kto je takto ohrozený, primeraným spôsobom zásah sám odvrátiť.

19. Citované zákonné ustanovenia upravujú možnosti ochrany osobnosti. V prípade zásahu do osobnostných práv sa môže dotknutá fyzická osoba domáhať, aby sa porušiteľ zdržal zásahov do jej práv, odstránil závadný stav a prípadne aj primeraného zadosťučinenia, ktoré môže požadovať ako zadosťučinenie morálne (napr. formou ospravedlnenia) alebo peňažné, alebo sa môže domáhať oboch spôsobom zadosťučinenia súčasne. Predpokladmi zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby sú existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození práv fyzickej osoby chránených ustanovením § 11 OZ, neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu a príčinná súvislosť medzi neoprávneným konaním a vzniknutou ujmu. U ohrozovateľa alebo narušiteľa týchto práv fyzickej osoby sa nevyžaduje preukázanie zavinenia, pretože ide o zodpovednosť založenú na objektívnom princípe.

20. Ako už bolo uvedené, žalovaný sa bránil použitím svojpomoci vzhľadom na neoprávnený zásah do jeho práv zo strany žalobcu v súvislosti s úmrtím jeho synovca. Ochrana subjektívnych občianskych práv patrí zásadne povolaným štátnym orgánom. Ochrana svojpomocou je jedinou a veľmi obmedzenou výnimkou zo štátneho monopolu poskytovania právnej ochrany. Zákon preto pre ňu vymedzuje splnenie určitých podmienok, ktoré vyplývajú z cit. § 6 OZ, teda 1. ide o neoprávnený zásah do práva osoby, ktorá využije svojpomoc, 2. právo bolo neoprávneným zásahom bezprostredne ohrozené, 3. svojpomoc bola vykonaná primeraným spôsobom a 4. vykonala ju priama dotknutá osoba osobne.

21. Pokiaľ ide o podmienku uvedenú v bode 1., neoprávnenosť zásahu žalobcu bola potvrdená v rozsudku 8C/48/2019, kedy bolo preukázané, že výroky žalobcu na jeho profile vo vzťahu k zamestnancom žalovaného naplnili všetky predpoklady pre zásah do dobrého mena právnickej osoby, teda vrátane neoprávnenosti tohto zásahu, keď žalobca bez akýchkoľvek podkladov označil zamestnankyňu žalovaného za vrahyňu a riaditeľa nemocnice za klamára. K podmienke v bode 2. súd udáva, že podľa zistení súdu v konaní 8C/48/2019 mal súd preukázané, že v čase zverejnenia článku útok nastal a stále trval (viď bod 32 rozsudku v uvedenej veci). Pokiaľ ide o primeranosť svojpomoci (bod 3.), tak je potrebné uviesť, že žalovaný v článku uviedol iba meno a priezvisko žalobcu, teda stotožniť ho vedel len ten, kto mal vedomosť o tom, čo sa stalo (pričom o tom, čo sa stalo, informoval predovšetkým samotný žalobca na svojom profile). Synovca žalobcu žalovaný

v tomto článku vôbec nomenoval, príznaky metabolickej poruchy uvádzal iba všeobecne v zmysle dostupných lekárskejších poznatkov. Jediné, čo sa týkalo priamo žalobcu, bolo označenie za podprahovú osobnosť. Toto označenie žalobcu považoval za neprimerané, neproporcionálne a porušujúce dobré mravy. „Podprahový“ v zmysle výkladových slovníkov je niečo, čo reaguje na naše podvedomie a čo môže ovplyvniť naše prežívanie a chovanie. Podprahová osobnosť by sa teda mohla charakterizovať ako osobnosť, ktorá sa snaží svojimi podnetmi ovplyvniť naše podvedomie. Z uvedenéjšieho významu tohto slova vyplýva jednak to, že význam tohto slova v zásade nie je dehonestujúci a negatívny a jednak to, že toto tvrdenie ani nie je nepravdivé, pretože žalobcu svojimi statusmi a značne negatívnymi hodnotiacimi úsudkami zvalujúcimi vinu za smrť synovca na konkrétneho zamestnanca žalovaného ovplyvňoval aj podvedomie ľudí, ktorí tieto statusy čítali. Z obsahu článku zverejneného žalovaným je pritom možné vyodiť, že nešlo o medicínsky názor žalovaného (aj keď je zdravotníckym zariadením), ale o názor právnickej osoby brániacejšie svoje dobré meno. Navyše článok žalovaného nemožno hodnotiť izolovane, ale v kontexte celejšie situácie predchádzajúcej zverejneniu článku, keď ako prvý začal zverejňovať negatívne články o žalovanom žalobcu, a to bez akýchkoľvek podkladov, ktorý postup žalobcu bol vyhodnotený v konaní 8C/48/2019 (kde vystupoval ako žalovaný) ako neoprávnený zásah do dobrého mena žalovaného (ktorý v tomto konaní vystupoval ako žalobcu). Intenzita tohto útoku zo strany žalobcu bola pritom nepochybne vyššia v porovnaní s tým, čo o žalobcovi uviedol žalovaný vo svojom článku (kým žalobcu označil lekárku žalovaného za hyenu, opakovane za vrahyňu, riaditeľa za klamára, a to bez akéhokoľvek podkladu a dôkazu a značne negatívnym spôsobom komentoval priebeh hospitalizácie, žalovaný označil konanie žalobcu za podprahové, ktoré konanie reálne zodpovedá významu tohto slova, teda je možno ho vyhodnotiť ako pravdivé tvrdenie). Za tohto stavu potom svojpomoc žalovaného súd vyhodnotil ako primeranú a určite nepresahujúcu intenzitu zásahu zo strany žalobcu. K bodu 4. je potrebné uviesť, že je zrejmé, že svojpomoc vykonal samotný žalovaný, ktorého sa útok zo strany žalobcu týkal.

22. Po vyhodnotení všetkých týchto okolností daného prípadu súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre uplatnenie svojpomoci zo strany žalovaného, čo vylučuje protiprávnosť či neoprávnenosť zásahu žalovaného, ktorý je jednou z podmienok pre úspešné uplatnenie si práv vyplývajúci z ochrany osobnosti. Ak nie je splnená čo i len jedna z podmienok vyžadovaných OZ pre uplatnenie nárokov z ochrany osobnosti, nie je možné takéto nároky priznať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol.

23. O nároku na náhradu trov súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd mu preto priznal plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštalácie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštalácie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštalácie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštalácie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.